

MAGYAR VIDÉK.

SZÉPIRODALMI, ISMERETTERJESZTŐ

ÉS

TÁRSADALMI KÖZLÖNY.

Megjelenik: Szerdán és szombaton.

Előfizetési feltételek:

Egy évre 6 frt.
Félévre 3 frt.
Negyedévre 1 frt. 50 kv.
Egy szám ára 6 kr.
A lap kiadóhivatala **Nobel Armin** könyvkereskedésében van, hová az előfizetéseket küldendők, minden egyéb küldemény a szerkesztő nevére (polgárisoknál épület) ezínezendő.

Hirdetések

négyzet centiméternyi tér szerint számítottatnak. — Egyszeri beiktatás ára minden négyzet centiméterért 1 krajczár. — Bélyeg külön 30 krajczár. — Előfizetők kedvezményben részesülnek.

Nyílt tér betétsoroként 10 krral számítottatik.

ÉLJEN

I. Ferencz József

apostoli királyunk Ő felsége!

— 1880. aug. 18. —

Az öröm édes árja önti el a magyar nemzetet minden egyes tagjának kebelét, át és áthatva a magasztos ünnepek legfőbbesébb jelentőségétől.

Az általánosan lelkesedett hangulat által már előkészületeiben oly ritka jeleit adta a nemzet szeretett koronás királya iránt törhetlen, igaz ragaszkodásának, s határt nem ismerő alattvalói tiszteletének, hogy maga e jelenség nép és fejedelmek közt fennálló legerősebb bizalom és benső szeretet viszonyát tünteti föl.

Istenek ezer hála! és nekünk magyaroknak megengedett büszke önértetünk méltán lehet, hogy koronás királyunk érdeke a miénkkel azonos, s hogy legfőbbetebb kincsünket — mint talán egy állami családban sem — az ő magas személye képezte és képezi.

A részrehajlatlan történelem írója az egy Mátyás királyon kívül a nép kegyeletlen emlékében fennmaradót nem örökített meg, kit az alattvalói hűség, s rajongó önműködés heve amyi és oly mérvű s mondhatni esodával határos imádatlalt, lelki örömmel bálványozott volna mint dicsően uralkodó I. Ferencz József koronás királyunkat és legmagasabb családját!

És ez teljesen megérdemelt rokonszenvezés, s lefolyt multunkra vetett rövid pillantás eléggé beigazolja, hogy: kötelesebbredése a legrajongóbb hálanylatkozatnak!

Szomorú képe tűnik itt föl keblemben a legközelebb lefolyt egy két tizednek, midőn még nemzetiségünk jellemzése a legfőbb és legvesztélyesebb vonásokat felflújtató rémkép sötét alakjaiban volt körtülve. Ez időben tartamunk lehete fennmaradásunkat alaposan fenyegető következményektől, mert befolyással bíró környezetünk levegője igazán fullasztó hatással lehetett volna ránk.

És az elszomorító körülmény, Isten után — a legnemesebb szívű és szerető népe boldog virulását keblében őriző fejedelmek — a soha ki nem hamvadó hála, hogy ez részünkről mindenkit megörvendeztető, s nem képzelt békeltető megoldást nyert, elannyira, — hogy nemzetünk biztos uton, zavartalanul és általa támogatva haladhat korkívánalmi célja felé.

Hogy is bírtunk volna annyira egyforma, s rohamosan haladó lépést tartani a háborítlanul munkálkodó államok kultur törekvéseivel, ha a legtökéletesebb eszméktől átvillanyozott fejedelmek jó indulatával, atyai vonzalmával meg nem ajándékoz vala.

Visszamaradtunk volna, megfeneklettünk volna s az Ég tudja... talán kimultunk volna!!

32 éve örökösök lelkes magyar népe fölött, s a bennünk már nemzeti és eredetünkben meggyökerezett bátor elszántság lánggalobban szikráit a legszentebb trón védelmére érdekében mindenkor készen láthatta.

Nincs nemzet, mely annyira eltelve volna a trón iránt való szükséges imádó kegyelet legbensőbb érzelmeivel, mint a magyar. Páratlan jellemvonása nemünknek e szép lelki tulajdonság!

S mióta a nem reményelt állapotok után alkotmányos önkormányzatunk megadása által, a szabad foglalkozás és önműködés terére engedett bennünket lépni, azóta még nagyobb vonzerőt, elévülhetlenebb hűséget táplál a koronás Fő iránt!

Valóban! páratlan nemes tulajdonainak sokszor tanusított jeleit folytatán, I. Ferencz József apostoli királyi felségünk jótékony és áldatterjesztő uralkodása felflújtóan kimagaslik a dicső Habsburgok közül.

Mutatja ezt ama örvendetes — a kunyhó szegény lakosától föl egész a fényes paloták meglegedett uráig — észlelhető áramlat, mely I. Ferencz József apostoli királyunk 50 éves születési évfordulójának örömmünnepe minden alattvaló szívében megindult.

Milliók ajka hálaszólószmát rebeg, millió szív óhajtsa a királyért sahajtozik boldog uralkodása sokáigfennmaradó virulásaért a királyok Királya mindenhátó színe elé!

Hódolatteljes áhitat és a hála örömtűzétől egész valójában átjárva fordul ma is

a 14 millió magyar, mindannyian hű alattvaló, messze tündöklő vezéresillaga népszere királya felé, ki viharos időkben, mostoha viszontagságok terhes napjaiban, a vesztélyek félelmes óráiban egyaránt legelső, s leghatározottabb támasza űre, védszelleme és buzdítója volt, — hogy azt a gondos atyát, I. Ferencz József apostoli királyunkat népe szellemi és anyagi boldogítására, óhajtott örömeire igen sokáig őrtesse!

A büszke Kárpátoktól a széles Adriáig egyöntetű, közös zengése ez szintén az ajkaknak:

Éljen I. Ferencz József!

Éljen a legnépszerűbb fejedelmek!

Éljen a magyar király!

Rácz Márton.

Király Ő Felsége

50-ik születési évfordulóján Veszprém megye közönsége nevében ugy Pápa város részéről alább közölt üdvözlő feliratok lettek fölterjesztve:

Felleges apostoli király!

Legkegyelmesebb urunk!

Midőn Apostoli királyi Felsőged és az uralkodó ház, családi ünnepeit föl, részese ezen ünnepek Felsőged hű magyar nemzete, s részese különösen akkor, midőn ezen ünnepek Felsőged születése 50-ik évfordulójának ünnepe.

Ős jellemvonása a magyar nemzetnek az uralkodó ház iránt való törhetlen hűség és semmi veszélytől vissza nem riadó aldozatkészesség; — erről történelmünk lapjai, melyek egyszersmind Felsőged házáé is, bőven tanuskodnak.

S az ősök erénye nem szállt sirba velök, — nem enyészett el, — él az a magyar nemzetben, sőt ha lehet még erősbödött is Felsőged kormánya alatt, mert hisz Felsőged adta vissza nemzetünket önmagának, szilárdította meg hitét egy boldogabb jövőbe s tette azt, hogy a nemzet — ugy mint régen nem — sorsának ura lehessen.

Ha a multak történelmét vizsgáljuk s azon lélekemelő jeleneteken elmerengünk, midőn őseink mint egy ember keltek a megtámadott trón védelmére; szívünk erősebben dobog; — de midőn az ősök erényeinek az azt megillető elismeréssel adozunk, tesszük ezt azon tudatban, hogy veszély idején — mitől Isten óvjon — nemzetünk méltó lesz őseihez.

Hódoló tisztelettel közeledve tehát a trón zsámolyához, midőn szívünköl fakadó érzelmeink Felsőged születésének 50-ik évfordulója alkalmából is kifejezést adunk, körjén a Mindenható, hogy Felsőged áldásos életét hosszú évekre terjessze ki és engedje meg, hogy Felsőged uralkodói és családi örömeinek tartósan tanui lehessünk.

Öröklött hódolattal maradván
Apostoli királyi Felségednek
Legkegyelmesebb urunknak
hű alattvalói

Veszprém vármegye közönsége.
Felséges Urunk Királyunk!

A szeretve tisztelt család-apa születés napjának évfordulóját örömtől áthatott kebelrel várja a család, örömtől repeső kebelrel várja annak minden tagja a perczet, midőn a kebelét dagasztó magasztos érzelmeket kiömlészteti, s ez lelket az élvezet szárnyain az idővesség honába emeli.

A mily arányban áll a család egy nemzethez, oly arányban élvezi ez örömet a Fejedelmé iránti rendíthetlen hűségéről, tántoríthatatlan ragaszkodásáról történelmiig ismert magyar nemzet, Felségednek, mint koronás Királyának, mint a nagy család hódolva tisztelt és szeretett atyjának születési évfordulója közeledtével; növelvén örömet még azon körülmény, hogy ez Felséged születésének felszázados évfordulója; de leginkább növelvén örömet azon tudat, hogy ez országos ünnepe egy oly Fejedelem felszázados születési évfordulója, ki 32 évi uralkodása óta mindenkor csak népei boldogítására irányzott, törekvő buzgalmának, atyai szeretetének legfeyesebb tanuságját.

A nemzet ezen határtalan örömeztételéről igénytelen városunk közönsége is áthatva, ennek kifejezése óhajából járul a nemzettel Felséged trónja zsámolyához.

Fogadják Felséged a legőszintébb szívből eredő szerencse kívánatát a nagy család e szerény töredékének, mely buzgó imáját emeli az Egek urához, hogy Felséged drága életét népei, és legmagasabb családja öröme és boldogítására az emberi élet szélső határáig terjedni engedje, áraszsa azt el minden áldásával, hogy legyen uralkodása népeinek szeretete, jóléte és megelégedése által belől virágoz, kifelé hatalmas és tekintélyt parancsoló, az utókor számára történelmi mintaképp szolgáló.

Fogadják Felséged kegyelmesen mindezeknek e szerény feliratunkba foglalt kifejezését, kik tántoríthatlan alattvalói hűséggel, és hódolók tisztelettel vagyunk.

Apostoli Királyi Felségednek

legalazatosabb szolgálai

Pápa város közönsége.

A légköri villamosság.

(Természettani elcsatolás.)

(5. folytatás.)

A dörgés erőssége jelentékeny befolyással bír továbbá a környezet, illetőleg a visszaverő felületek létezése. Síkságokon, hol a dörgés hangjait legfőbb

a felettünk lebegő felhők verik vissza, sohasem fogunk oly erős dörgést hallani, mint hegyek közt, hol a kiálló csucok, sziklafalak, hasadékok dörgést jelentékenyen módosítják s annak tartamát szerfölött meggyújtják.

Midőn a villamterhes felhő a földnek ellentétes villamosságával egyenlítődik ki, a villám csapás s tüneménye jó létre. Bármily különönségek lássák is azon ut, melyet a villám követ, annyi bizonyos, hogy mindig azon utat választja, mely haladásának a legkisebb akadályt gördíti eléje. Így tehát a fémekeket, melyek minden testen közötti a legjobb villamvezetők, leggyorsabban fölkeresi, ha utjában oly testre talál, mely rossz vezetési képességénél fogva haladásában gátolja, akkor azt megkerüli, feltéve, hogy ezen megkerülés alkalmával kifejlődő ellenállás kisebb az akadályénál, mert ha ez utóbbi eset nem áll, akkor az akadályozó testen áttör, és azt összezuzza. — A fémekek után különösen a nedves testek azok, melyek a villámot vezetik. Ha a villám lat-szolgáló száraz talajba esap, az alsóbb rétegek közt mindig fogunk olyanokat találni, melyek víz tartalmuknál fogva a villámot ezen utra készítették.

Midőn a villám valamely testen áthalad, abban hőmérsék emelkedést idéz elő, mely annál jelentékenyebb leend, minél nagyobb ellenállást fejt ki a test. Még a nagyon csekély ellenállású vastag fém darabok is fölmelegednek. Vékony sodronyok, melyekben a villámnak — a szék ut miatt — nagy akadálylyal kell megküzdnie megolvadnak, sőt el is párolognak.

A hegyek csucain gyakran láthatók a szikla-ételek az olvadás és fűvegesedés nyomai, melyek szintén csak a villám hatásától erednek. Ha a villám homokos talajba esap, ott a megolvadt s összetömörült quareból elágazó csatornákat, úgynevezett fulguritokat alkot, melyek néha 8—10 méter hosszúságot érnek el, s pár milliméter átmérőjűek.

Könnyen éghető anyagokat a villám meggyújt, így a szalmafedelű házaknak a villám beütése rendszeren tüzezhelylyel jár. Villamhárítókkal el nem látott puskapor-tornyok nem egyszer repültek légből az által, hogy a villám a fólhalmozott löpört meggyújtá.

A fák különösen a felhában keringő nedvek által válnak jó vezetőkke, s ha ehhez meg hozzá vesszük, hogy a fák mint magasra emelkedő szivók is szerepelnek, könnyen belátható, miért keresi fel a villám előszeretettel azokat. Ha a villám fát talál, annak hejét lehántja, a kemet pedig darabokra hasítja. Világos, hogy ezen rombolásnál a villámon kívül azon — nem éppen jelentéktelen — gőzmennyiség is szerepel, mely a villám hőhatása következtében a lecsapás pillanatában fejlődik.

Ha a villám a delejtük mellett halad el, vagy megosztja azokat delezőségüktől, vagy pedig felesel- ről sarkaikat.

Rettentő azon hatás, melyet a villám az emberi szervezetre gyakorol. Az idegrendszer oly hatalmas megrázkództatását idézi elő, hogy az ember e rázkództatás következtében vagy rögtön meghal, vagy ha életben marad, megbénul. A halál ez alkalmommal oly gyorsan következik be, hogy az így megölt emberek rendszeren azon helyzetben találatnak, melyben a villámütés előtt voltak. A villám által sújtottak testén, pár foltot leszámítva, mi sem található, mi e romboló hatást jelezné, az idegrendszer szerkezete pedig sokkal ismeretlenebb még előttünk, semhogy azon jelentékenyebb változást észrevehetnénk.

Bár nem oly romboló, de mindenesre jelentékeny hatást idéz elő a villamos visszacsapás. Magasabban lebegő, s villamossággal eltelte felhő meosztolag hat a föld villamosságára, maga felé vonzza a fölfülemű, s taszítja az egyenmő villamosságot. A vonzott villamosság, mivel közelebb törekszik jutni a meosztó felhőhöz a lehető legmagasabb helyekre fog vonulni. Ha a felhő villamosságát valamely módon — pl. más felhőbe való átcsapás által — kiegyenlíti, a földnek szárazított villamosságai is egyesülni fognak, tehát a magasabb helyekre vonult villamosság, hirtelen visszahúzódik a föld felsőbe, azaz visszacsap. Ily alkalmommal a visszavonuló villamosság úgyanolyan hatást fejt ki az élő lényekre, mint a villám, azaz öl, vagy bénít. S mivel ily visszacsapás jelentékenyebb területeken jó létre, természetes, hogy hatását is az egész területen fogja kifejteni.

Ha ellenben a felhő villamossága nem egyszerre, hanem csak fokozatosan egyenlítettetik ki, akkor a meosztott villamosság is csak lassan fog visszavonulni. Az ily tünemény hatását, mely már nem nevezhető visszacsapásnak, legfőbb ideigbeteg egyének szokták megérezni. Ez tehát a légköri villamosságnak legesekélyebb hatása.

A villámcsapás veszélyeinek elhárítására a villámhárítót használjuk, melynek segítségével a villám, anélkül, hogy a tárgyakat megsértené, határozott uton vezethető a földre. Az egész készülék azon körülményen alapszik, hogy a villám mindig a legjobban és legrövidebb vezetőt keresi föl, hogy ezen át a földre juthasson.

Minden villámhárítónál 2 részt szoktunk megkülönböztetni a. m. 1) egy vagy több, a megvéendő épület legmagasabb pontjain tuemelkedő fölfogó rudat, és.

2) a földdel szakadatlan összeköttetésben álló vezetést.

a) A fölfogó rudaknak, melyek felső végökkel a felhő villamosságát magukba szívják, az épület legmagasabb pontjain 1—2 méternyire túl kell emelkedniök, és éles hegyben végződniök. Az ily rudak rendszeren kovácsolt vasból készültek. Alsó végük körülbelül 5 centiméter vastag, mely vastagság

ban, — — — ha nem engedsz meghalni, engedd hogy kielégíthessem vágyaimat!

Eredj szemeim elől bűnös leány, — haragomat akarod-e magad ellen ingerelni, csillapsd vágyaidat önmagad, lelkedbe legyen az erő, mely féltelenségeidet elhnyoma.

Acharon ment, rohanva, dádáz gyűlöletet víre magával kelében.

Gábrél ijedt arccal sietett vissza az Urhoz, atyám nem hallok a titánok ostromának zaját, a kik nincsenek itt trónod körül, ez alvilági lényekkel szövetkeztek, mert tudják, hogy elestököt szigoruan büntetendők — le akarnak trónodból taszítani, s merészen így akarják a büntetést kikerülni.

Hah, minő zaj ez, talán összeomolni készül az újonnan teremtett világ, vagy minő erő akarja azt sarkából kiforgatni? Az angyalok fölénk ar-cokkalt állának az Ur trónja körül, csak ő áll nyugodtan, s osztja parancsait. — Csendesüljétek, leányaim, e merész hadakat visszafogom úzni setét öduikba, hogy ne merészlenek többé az ég felé meg tekinteni is. — Nyissátok meg az ég kapuit, akarom látni ki lesz merész fejét az én szímem elé hozni.

A titánok hemzsegő hada rémületos növellés-sonyú hegyeket rakott egymás tetejére, s tüz- zet lövelő sárkányoktól vont koscsjait és szeker-ikkel tolongának az ég kapui felé.

A rettenetes arcok vad indulatok tüzeitől he-

T á r o z a:

Az angyalok bukása.

(Égy kép előtt.)

Mit nézsz ábrándozva a futó földre, mit a hulló csillagokra, mit mosolygysz a piruló hajnal elő szelid lény, nézz szembe, ha még nem láttál villámot, most látni fogsz, egy fény sugar égi, mit te gyújtál föl, el tudnád-e azt oltani, ellent tudnál-e állani a villámnak.

Azáziel, suttogó Castalia, kérlek távozzál el mellőlem, hagyj magamra, beszédel mindig megremít, szemeidbe én nem merek nézni, villámot látni nem szeretek, a minap egy keresztút hasítá az eget, s amott a föld golyóhísán vezet el.

Castalia ne űzz el, a villám tisztítja meg a levegőt, s utána szebben mosolyg a hajnal, szeresd a villámot, örülni fogsz a szép hajnalnak.

Azáziel, neked az atya bűn nélkül adá a szívet, miért jön ajkaidra ily szó, — szeretni foglak mint testvéremet!

Castaliám a te szíved gyémánt, ne beszéld bűnös indulatodról, szersz mint testvéredet, nyujtsd ajkaidat, hadd nyomjam rá testvéri csókomat, — engedj itt maradnom, majd én mesélek neked az ég, a mindenség titkairól.

A leány gyantlanul nyujtá ajkát a csók elő, Azáziel átkarolá derekát, s hévvel szívtá a lányka csókjait. — — Castalia keble mind jobban emelkedett, az érezkarok közül szabadulni nem tudott, ajkai mindinkább lángra gyultak, ellenállása

mindig gyengébb lett, — — — míg egyszer ajkai — — — gyönyörtelven suttogák Azáziel nevét.

A felhők sűrű kárpitot vontak a bukott angyal elé, — — — két csillag szaladt le haldokolva az égről. — — —

Acidalia, kinél felségesebb termet nem volt az égben, pihető keblébe köjtelve szívtá be a nárdu és cyprusbombok mámorító illatát, levette termetéről lenge öltönyét, éjszín hajával foná körül alabástrom tagjait. — Ah, szólt, lázasan, hol van, hol kékis Daemon, ily soká elmarad. — — —

A cyprus zörren, a lány eszmél, a várva várt az, — — — egy pillanat alatt ott esing nyakán! Az ifju vére felforr, — — — a cyprusbombok egy angyal bukásáról susognak.

Aeheron, a vad indulatu leány, megállott az úr trónja előtt, merészen emelte föl szeméit az atya homlokáig s szólt:

Hatalmas ur, ki a chaosból létrehozta a mindenséget, ki teremtél minket gyönyörűsége, egyet kifeledél-e számításodból? Lényeknek teremtél minket, és adtal kelblünkbe vágyakat, lángolótt szilaját, — elhagysz-e veszni a kebel forrongó, kielégíthetlen vágyainak kínjától, — vagy mit rendelél, hogy lecsillapuljon a tűz?

Leányom, szólt az Úr, titeket én tiszta lényeknek teremtétek, ha bűnös vágyaitok legyőzték a tiszta lelket mind belétek leheltem, büntetések legyen a kielégíthetlen vágy kínzó szomja. — Ha ellettek a büntetés szigoron leend!

Atyám én nem tühetem tovább, mintha a mindenséget teremtő tüzedből volna valami tagjaim-

ki nem adja, az ő hezdeményezése folytán Jost Potker a Dardanellákba, s így menekült meg Kóssuth. Hamvált hadd legyenek meg a magyar nemzet elismerése is, melyet akkor védeni segített.

Magyar lovak győzelme. Gmunden f. hó 15-ki versenytúson a királyné által kitűzött kelyhet nem sikerült ugyan Eszterházy Miklós gróf „Seague”-jának megnyerni, de második volt, míg a Traunstein steeplechazen ugyanannak „Stanley-Violant” nevű kancája győzött. Második ló itt is magyar volt, Kadolies ezredes, Fergeteg”-je.

A budapesti kereskedelmi akadémia a hogy lapokban már említve volt — f. é. szeptember 1-én nyitja meg a 24. iskola évet, e minden tekintetben példásan vezetett intézet, mely kitűnő tantervi és tervei miatt még a külföld előtt is tekintélyvel bír, a tanszakmában mindazt nyújtja, a mi e tekintetben a jelenkorban követeltetik.

Mi kezd divattá vált! Sajnálatos olvassuk a lapokban, hogy Verhovay Gyulát, Bartók Lajos a főváros egyik legnépesebb s legjárhatóbb terén tetlegesen megtámadta, személyes gyűlölet fékezhetlen haragja tüzetől sarkalva. Ha annyira fájhatnak az erkölcsiség diplomatistái, akkor feddeni nem lehet jogosultságuk a ferde könyveket — mert ez mi más. — Továbbá: a börzén is volt verekedés, zajos izgalom. A zárlat után volt. — Az ügynökök, börtölnelátogatók már haza szedtek; a választott bíróság is befejezte ülését. Egyszerre éktelen zsvaj, jagatás, siránkozás hallatszott. Két ügynök küzdött egymással, Kornfeld nevű börze ügynök, egy másiknak Stern Henriknek némi különbözőt tartozott volna fizetni, de nyomban nem lehetett. Stern Henrik, hogy ki ne szalassza körmei közül, megeste Kornfeldet, mikor az ajtón kilép, hazafelé indulóban. Amint Kornfeld megjelent a lözdséi irodá ajtajában, Stern rá rohant. Egy pillanat alatt kirántotta az orrát, Kornfeld kiabálni kezdett: tolvaj! megragadta Stern kezét. Ez belekapott Kornfeld szájába s elragadván az arany ért láncával, rohant le a lépcsőre. Kornfeld földre bukkott; Stern pedig inalt felé a lépcsőn. Az ott levők egyik része sikoltozva, ordítva szaladt utána; de neki gyorsabb lábai voltak, kinn termett az utcán s elmenekült. Kornfeld jagatva tápaszkodott fel s a körülötte levők megbotránkozása között majdnem sírva panaszokká el az esetet a biztosnak.

A pápai orth. izr. iskolában a vizsgálatok f. hó 19-én veszik kezdetüket az V. osztály exameneivel és folytatatták jövő vasárnapon a lednyosztályok, utána a többi fősztályok vizsgálatát.

500 frtos csók. A napokban D. útleférény Pozsonyól Bécs felé pályázván a gőz szárnyain, szerencsétlenségére egy esodaszép hölgygylet talalkozott, ki elég kegyes volt az útleférény mind édebbé váló beszédre szemlesütve irulva-irulva hallgatni anélkül, hogy ömledéseit visszatartotta volna. A szépség engedékenységére egyre bátrabbá tevő hűsöinket, míg végre ostromra került a dolog — és eldördült a csók ágya, mely a báj istennőjét végképen védképtelené tévé. Achilles, látva diadalát, vig kedélylél és megkönyebbült szível számítgató a kedves perzeket, melyeket diadala szerzend neki; megkönyebbült szível, mert nem várt ily könnyű győzelmet, s mert nem is álmódta, hogy boldogsága pillanatában szebe is megkönyebbült; ezt csak akkor vette észre, midőn a legközelebbi állomáson a szerelem istennője véletlenül lemaradván a vonatról, megapogató tárczájának, — melyben 500 frt volt — hűlt helyét. Tableau! („P. L.”)

A kis-czellí „Önképzőkór” könyvtára javára f. augusztus hó 21-én a „Korona” vendéglő nyágyterében tombolóval egybekötött jótékonyküzél műkedvelői színi előadás rendezték. Színre kerül: „A

házasítók” czimű vígjáték 3 felvonásban. — Az előadást zártkörű táncvizsgálat kövöti. — Helytárak: kórszék 1 frt. — Számzót hely 60 kr. — Állólhely 40 kr. — Karzat 20 kr. — Gyermek felét fizetik. — Tombola-jegy 10 kr. Felülfizetések köszönettel fogadtattának és hirlapily nyugtáztattak. Jegyek előre válthatók: Gayer Gyula urnál a takarékpénztár-és gyógyosztárban.

A budapesti kereskedelmi akadémia lépni szándékozik nyelvébe. 1.) Az akadémiai alsó osztályba felvételnek: a) oly tanulók, kik a reáliskola vagy gymnasium, vagy polgári iskola 4-ik osztályát elégséges sikerrel bevégezték; b) erről szóló bizonyítvány hiányában oly tanulók, kik a 14-ik életév betöltötték és a felvételi vizsgálat alkalmával az örettség azon fokát kimutatták, mely az alreáliskola vagy algymnasium elvégzése által szokott eléretni. A felvételi vizsgálat az előkészítő osztály minden tárgyaira terjed ki. 2.) Az előkészítő osztályba azonban olyan tanulók vétetnek fel, kik az alsó osztályba való felvételük végeti teendő vizsgálatra szükséges előismereteket magában az intézetben elsajdítani szándékoznak. — Így tehát kívánatik, hogy a 13-ik életévét betöltötték, és vagy iskolai bizonyítvánnyal a középiskola 3-ik osztályának bevégezték, vagy pedig felvételi vizsgálatot az annak megfelelő ismereteket kimutassák. 3.) Felsőbb osztályba való felvétel csak a megelőző osztályok minden tantárgyából kiállott vizsgálat kedvező eredményétől függ. A felvételi vizsgálatról illeték jár, és pedig az előkészítő osztályba való felvételtől 2 ft; felsőbb osztályba 5 forint. E díj előre fizetendő. A rendes tanulók felvétele szeptember első hetében bezáratik. Később jelentkezők csak kivételesen, különös tekintetre méltó esetekben vétetnek fel. Minden rendes tanuló köteles, osztályba minden tantárgyát, mely a tantervben kötelezett gyágyant említették, hallgatni. Rendkívüli hallgatók egy vagy több szakmára (vendéghallgatók) rendesen csak a felsőbb osztályokba, és pedig annyiban bocsátattak, a mennyiben az az iskolahelyiségek, a didaktikai és fejeelmi tekintet megengedik. Vidéki szülők tartoznak fiaik beiratásánál az igazgató tudtára adni, vajjon kit biznak meg a tanuló házi felügyeletének és gondozásának kötelességeivel és jogaival. E helyettes változása szintén az igazgató tudomására hozandó. Az igazgató, ha e felügyelet esélytelen vagy éppenséggel károsnak tapasztalná, annak megváltoztatását követelheti, és ha a szülők ezt nem teünek, a tanulót az intézetből kizárhatja. Vidéki szülőknek, kik Budapesten tájkozatlanok, az igazgató megjelöl tisztességes családokat, melyeknél fiaik kellő felügyeletben és gondozásban részesülnek; a teljes ellátásnak, az illető igényeikhez képest, havi költsége átlag 25–40 forintot szokott tenni.

Becüleltés tolvaj. Gross Ignéz tapolezai lakos kapu-színje alatt két zabbal telt zsák volt, melyek egy, eddig ismeretlen tolvajnak feltűntek s ő kelme a 7-ik parancsolat ellenére a zsákokat megfosztá zabtartalmától, hátrahagyván a tulajdonosnak az üres zsákokat.

Az anti-Tanner. Egy chicagói polgár arra akar fogadni, hogy valamit Tanner 40 napig bójtölt, ő annak ellenkezőjét fogja tenni, az az folyást megszakasztás nélkül enni és inni akar 40 napig egymás után, csak avlásra köt ki magának néhány órát. Orvosok fognak felette örködni arra az esetre, ha gutaütés vagy izkóssági örltség jelei tűnének fel nála. A nagy evének minden ételt és italt ingyen fognak kiszolgáltatni, és kénye szerint fog választgatni. Ha fogadást meg nyerte a begült belépti díjak is az ő javára esnek. Boldogult Mohácsai bácsi gömbölyű szelleme árnyékozza a Tanner-verő gymor atletét.

Vakmerő iparlovagok akartak a napokban egy öreg kassai ügyvédet Korytniczára utaztatni a kupéban szivarfüsttel ellátva. Az öreg ur azonban, aki a szivarfüstnek kábító hatását már is érezte, revolverrel kényszerítette őket a kiszállásra, ahol azután (Káposztafalván) nyomtalanul eltűntek.

A kik nyelik a bankót. A Szolokon megjelent Lehel-kürtben olvassuk: E napokban a jászki-séri székbérlő nyugodtan aludt a szolnoki vasuti állomás III. osztályú várótermében, várra az érkező vonatot, mely őt a debreczeni vásárra volt szállítandó. Egy-zer azonban erős légyonát költi fel a szunyadvót. Rögtön mellénye belső széléhez kap, hol nem találja többé 1030 frtot, melyben jószágot akart vásárolni. Reggel a főkapitányságnál jelentette tett, honnan rögtön táviratokat bocsátottak szét a szélsőzsa minden irányában. Másnap Szabó Ignéz Gyöngyös tarján eszenbiztos értesítette a főkapitányságot, hogy a tolvaj el van fogva. Hegedős Béla főkapitány, Ecsky Ferenc városi hadnagy kíséretében rögtön Gyöngyösre utazott, hol a Hatvannal elfogott két szelmetszöt is megtalálta. Szabó Ignéz már akkor az általa elfogott Weiszmannal elkolozta a nála talált 300 frtot. Hegedős Béla kérdésre vonván a másik két delinquent, azoknak sajtószéri dadogása és kétségbeesett nyelvése, azonnal grant kellett benne. Ecsky hadnaggyal torkon ragadta a két ípsét és az egyik szájából 3 db. 100 frtos, a másikébol pedig 2 db. százast s 3 db. 10 forintot húzott ki. De azért tagadnak mindent. Szolnokra szállították őket a börtönbe, hol egyelőre algha esznek bankót.

A bor kivételére nézve egy fontos javítás lépett életbe. A Societé générale de transport de li- quides párisi szállító társulat ugyanis ily vasuti kocsikat szerkesztett, a melyek egy tartályban 100 hektoliter bort vagy más folyadékot magukba fogadnak, és a melyekben a bort a minőség teljes megóvása mellett és a mennyiség legkisebb apadása nélkül, a vasuton hár megdől el lehet szállítani. A borkak a hordókból a tartályba átszivattyúzása s megfordítása gyorsan s könnyen hajtható végre. A főelőny abban van, hogy a hordók oda s visszazállítása és így az ezért járó vasuti díj elesik, a mi például Budapestről Párisba s vissza 100 hektoliter után 255 frankról megtakarítást okoz. Megszűnik továbbá a nagymértékű káló, mely a hordókban való szállításhoz előáll; s könnyítettik a borkivétel annyiban is, a mennyiben az eddigimel kisebb töké elegendő az üzlet folytatására. Ezen nagy jelentőségű haladást nálunk a Schencker és társa budapesti szállító cég, ugyanaz, a mely az Adriai gőzhajózási társulatot is képviseli, lépteti életbe. Keszthelyen már meg is jelent 10 ilyen waggon-reservoir megöltés végett, és a legközelebbi napokban Promotorem fog néhány ily kocsi Franciaországba szállítandó borral megtölteni „G. L.”

Szerkesztői levelezés.

S. Ö. Bpest. Üdvözet. Nem szabhatna nagyobb terjedelműre betűt? Kiváncos volna.

M. A. Vágh. Hát se pénz, se posztó?

Scheffer. Plejve. Köppentsen már valamit.

Verebes. A röflészkedő irat előkerült, tehát legjobb akarattal melettt sem tehetjük meg a védekező nyilatkozatot, a kézirat hűltésére mit sem adhatunk, minthogy kiki saját kéziratát nem szákséges, hogy használja. Ha az illeten szabályait inkább nem ismerünk, mint az a pribék Verebes ki ezt tette, akkor Kéltben kinek nem inge, ne vegye magára. — Ezt be kelle igazolnia, a kézirat megtekinthető.

Felöl szerkesztő: Bánfi János.

Bámulatos olvasó áron

kapható mindennemű

uri- és gyermekruha

a legnagyobb választékban

WEISS ADOLF

22 év óta fennálló s a legjobb hírnévnek örvendő üzletében Pápan, a fútczán 21. sz. a., a megyeházzal szemközt.

Egyenesen az illető gyárosknál eszközölt szövetvásárlásaim folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy t. rendelésimnek a legjobb minőségű ruhával valóban jutányos áron szolgálhatok.

Igy p. o.:

egy teljes özi öltöny	12 frttól	egy telt kabát	12 frttól
egy pantalon	4 frttól	egy utazó-köppeny	14 frttól
egy felöltő (Uberzieher)	12 frttól	egy utazó-bunda	35 frttól

Megrendelések finom és legfinomabb francia és angol szövetekből hasonló jutányos áron, a legrovidebb idő alatt, a legújabb divat szerint, pontosan fogantatottatnak.

Midőn üzlethelyiségemet nagyobbitottam, a nagyválasztékú divatúru mellett a t. cz. közönség kényelmére

kész női fölöltönyökből

is a legfinomabb minőségű nagy raktárt tartok, melyből a legkülönbözlőbb izlésnek megfelelő női fölöltönyök igen jutányosan szerezhetők meg.

Kiváló tiszteltelt

Klein Mór
rőfűszerkesztő.